

**YAZILIŞININ 950. YILINDA
ULUSLARARASI DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK VE TÜRK
DÜNYASI SEMPOZYUMU
(04-06.12.2024) BİLDİRİ KİTABI**

YAZILIŞININ 950. YILINDA

ULUSLARARASI DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK VE TÜRK DÜNYASI SEMPOZYUMU

(04-06.12.2024) BİLDİRİ KİTABI

Editörler / Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKÖSE

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AĞCA

Dr. Öğr. Üyesi Dilek UZUNKAYA

Dr. Gulvira DARMENOVA

Arş. Gör. Süveyda ŞAHİN

Uzm. İrem KADIOĞLU

Uzm. Fatma BELENKÖYLÜ

Uzm. Burcu SARIKAYA

Kapak Tasarım / Pamukkale Üniversitesi Kurumsal İletişim

Uygulama ve Araştırma Merkezi

ISBN / 978-625-95046-6-7

E-KİTAP | Aralık 2024

www.yesilkayin.com.tr

iletisim@yesilkayin.com.tr

YAZILIŞININ 950. YILINDA ULUSLARARASI DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK VE TÜRK DÜNYASI SEMPOZYUMU

(04-06.12.2024)

SEMPOZYUM KURULLARI

ONUR KURULU

Prof. Dr. Ahmet KUTLUHAN, Pamukkale Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkanı

Prof. Dr. Osman MERT, Türk Dil Kurumu Başkanı

Okan OĞUZ, Kazakistan Cumhuriyeti Denizli Fahri Konsolosu

Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi Altay Toplulukları Dil ve Kültürleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

Prof. Dr. Feyza TOKAT, Pamukkale Üniversitesi Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Nergis BİRAY

Prof. Dr. M. Vefa NALBANT

Prof. Dr. Feyza TOKAT

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKÖSE

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AĞCA

Dr. Öğr. Üyesi Dilek UZUNKAYA

SEKRETERYA

Öğr. Gör. Dr. Gulvira DARMENOVA

Arş. Gör. Süveyda ŞAHİN

Uzm. İrem KADIOĞLU

Uzm. Burcu SARIKAYA

Uzm. Fatma BELENKÖYLÜ

ABDURRAUF FITRAT'IN "DİVAN U LÜGAT İT TÜRK"TEKİ NAZM ÖRNEKLERİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Nadirhan HASAN*
Orzigül HAMROYEVA**

Özet

Kaşgarlı Mahmud ve “Dîvânu Lugâti’t-Türk” konusunda 20.yy.ın başlarında Osmanlı Türk, Özbek, Tatar araştırmacıları tarafından kaleme alınan çalışmalarda fikir ve görüşler günümüzdeki çalışmalara ışık tutması açısından hâlâ önem arz etmektedir. Özbek âlimi Abdurrauf Fıtrat’ın “Dîvânu Lugâti’t-Türk”le ilgili çalışması da bunlardan biridir. O “En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri” kitabında “Dîvânu Lugâti’t-Türk”teki manzum parçaları incelemiş ve tasnif etmiş, onun bu tasnifi de günümüz edebiyat araştırmalarında ehemmiyete mâliktir. “Dîvânu Lugâti’t-Türk” eserinden yer alan manzum parçalar sözlü halk edebiyatı ve eski yazılı kaynakların poetik, şekli ve lisanî özelliklerini ifade eden edebî parçalar olması hasebiyle önemlidir. Abdurrauf Fıtrat adı geçen çalışmasını İstanbul’da neşredilen ve Özbekistan Bilimler Akademisi Biruni Şarkşinaslık Enstitüsü Kütüphanesinde bulunan “Dîvânu Lugâti’t-Türk”ün matbu nüshasına dayanarak yapmıştır¹¹². Abdurrauf Fıtrat’a kadar birçok bilim adamı “Dîvânu Lugâti’t-Türk”ün farklı yönlerini incelemeye çalışmışlardır¹¹³. Eserdeki manzum parçaları edebî açıdan tasnif etme çabası 20.yy.ın evvelinde başlamıştır. Nitekim Basım Atalay, Necip Asımbeğ¹¹⁴, Fuat Köprülü¹¹⁵, Vasiliy Radlov¹¹⁶, Carl Brockelmann¹¹⁷’ın çalışmalarını örnek getirebiliriz. Özbek ilim camiasından ilk bu işe Fıtrat el sıvamıştır ve onun bu çalışması bazı yönleriyle bugün bile değerini kaybetmemiştir.

Anahtar kelimeler: Tasnif, dörtlük, ikilik, kafiye, konu, makale, eser.

Abdurrauf Fitrat’s Opinions on the Verses of Poetry in “Divan u Lugat It-Turk”

Abstract

The ideas and opinions in the works written by Ottoman Turkish, Uzbek, Tatar researchers in the early 20th century on the subject of Mahmud of Kashgar and “Dîvânu Lugâti’t-Türk” are still important in terms of shedding light on current studies. The work of Uzbek scholar Abdurrauf Fitrat on “Dîvânu Lugâti’t-Türk” is one of these. He examined and classified the verse pieces in “Dîvânu Lugâti’t-Türk” in his book “En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri”, and his classification is also important in current literary studies. The verse pieces in the work “Dîvânu Lugâti’t-Türk” are important because they are literary pieces that express the poetic, formal and linguistic features of oral folk literature and old written sources. Abdurrauf Fitrat based his work on the printed copy of “Dîvânu Lugâti’t-Türk” published in Istanbul and kept in the Library of Biruni Oriental Studies Institute of the Uzbekistan Academy of Sciences. Until Abdurrauf Fitrat, many scientists tried to examine different aspects of “Dîvânu Lugâti’t-Türk”. Efforts to classify the verse pieces in the work from a literary perspective began at the beginning of the 20th century. As a matter of fact, we can give examples of the works of Basım Atalay, Necip Asımbeğ, Fuat Köprülü, Vasiliy Radlov and Carl Brockelmann. The first person to tackle this task from the Uzbek scientific community was Fitrat, and his work has not lost its value even today in some aspects.

Keywords: Classification, quatrain, duality, rhyme, subject, article, work.

* Prof. Dr., Mirza Ulugbey Özbekistan Millî Üniversitesi, e-mail: nadirhanhasan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2413-8990

** Doç. Dr., Ali Şir Nevai Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, e-mail: arguvon87@mail.ru, ORCID: 0000-0002-3904-9712

¹¹² Kaşgarlı M. Divan u lûgat et-türk. İstanbul, C.I-II, 1914; III.C., 1916, ÖzRFAŞI Yazmalar fonu, no 5201-3, 5206-3, 5204-5, 14345-47, 8999, 9000, 5206-8; Kaşgarlı M. Divan u lûgat et-türk. İstanbul, H.1333. ÖzRFAŞI Yazmalar fonu, no 20927, 20929.

¹¹³ Hudayberdiyev C. “Divan u lûgat et-türk”: bulunması, tercümeleri ve incelenmesi // Türkoloji Meseleleri. S.1, 2007.

¹ Kaşgarlı Mahmud, Kitab-ı Divan u lûgat et-türk (önsöz). İstanbul, 1933.

² Köprülü F. Türk edebiyatının menşei // Milli tettebbular mecmuası. C.2, sy.4, s.71.

³ Radloff W. Phonetik der nordischen turk sprechen/ Leipzig. -1882, pp. 8-19.

⁴ Brockelmann.C. Mahmud al-Kasghari uber die Sprachen und die Stamme der Turlen in XI Jahr (Korosi Csama-Archivum.) 1921, s.29, 37-39.

Abdurrauf Fıtrat, Kaşgarlı Mahmud'un eserini Türk dünyasının ortak bir mirası olarak değerlendirmiş, "En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri" eserinde "Dîvânu Lugâtî't-Türk"taki manzum parçaları bir araya getirmiş, aşağıdaki özelliklere göre tasnif etmiştir:

1. Metnin nesirde beyan edilmesi; 2. Konular açısından; 3. Konuların anlamlarına göre; 4. Edebî tür ve şekle göre; 5. Vezin özelliklerine göre; 6. Musannif olarak kendi üslubunca açıklayarak.

Abdurrauf Fıtrat eserinin ilk bölümünde manzum parçaları yukarıdaki özelliklere göre on dört başlık altında birleştirmiştir. Manzum parçaları ikiye ayırırken, ilk kısma kısa vezinli dörtlükleri almış, onları karakterine göre tasvirî parçalar diye belirtmiştir. Bu parçaları Fıtrat aşağıdaki başlıklar altında birleştirmiştir:

1. Yaz-kış münazarası; 2. Bir savaş meydanı hakkında; 3. Yaz oyunları; 4. Avdan savaşa; 5. Tağuş beyinin savaşı; 6. Uyurlarla savaş; 7. İki tüccarın arasında; 8. Ayrılık; 9. Sevgiye ait parçalar; 10. Üç savaş (beş parça); 11. Bir savaş; 12. Destanın başlangıcı (altı parça); 13. Bir mersiye (üç parça).

Parçalar şekil ve anlam açısından birbiriyle uygunlaştırılarak başlık altında birleştirilmiştir. İlk kısma anlam ve konu açısından birleştirilen b-b-b-a şeklinde kafiyelenen dörtlükler toplanmıştır.

Qâr, buz qamuğ aruşdı,

Tağlar suvı aqışdı,

Kökşin bulut uruşdı,

Qayğuq bolub okruşur. (c.1, s.162)

Tüm kar ve buzlar eridi,

Dağlarda sular akmaya başladı,

Havada mavi bulutlar göründü,

Her tarafta kayak gibi gezerler.

Bu dörtlükten sonraki dörtlük de sanki onun anlamını kuvvetlendiriyor gibi duygu vermektedir:

Ordi bulut ingraşu,

Aqtı aqın mungraşu,

Qaldı budun tanglaşu,

Kökrak taqın mangraşur.

Bulut inleyip göründü,

Akın nale edip aktı,

El-ulus hayran kaldı,

Bulutlar nara çekip melerler!

İkinci kısımda ikiliklerden oluşan didaktik konular aşağıdaki başlıklarda birleştirilmiştir:

1. Nasihat;

2. Misafir karşılamakla ilgili;

3. Terbiye hakkında;

4. Bir güzelle ilgili;

5. İnançla ilgili parça;

6. Oğluma öğüt;

7. Dünyadan şikâyet;

8. Sevdiği bir kişi için;

9. Zenginlik methinde;

10. Öğüt;

11. Övünmek;

12. Zenginlik hakkında;

13. Aldanan kişiye;

14. Ayrılma;

15. Dinî öğüt;

16. Misafirle ilgili;

17. Rahatla ilgili.

Bu kısımdaki ikiliklerin bazıları hacimli, bazıları ise küçük hacimlidir. Fıtrat manzumeleri tasnif ederken, onların hangi döneme ait olduğunu belirtir. Aynı zamanda parçaların nesrî beyanını verir, anlaşılması güç olan kelimelerin etimolojik tahlilini yapar. Her bir kelimenin anlamsal aşamalarını göz önünde bulundurur.

Örneğin, Fıtrat "tikdağ" sözcüğünün anlamını belirtirken kelimenin aslında "tildağ" olduğunu, "Dîvânu Lugâtî't-Türk"ün 1.cildi 385.sayfasında "bahane" anlamında kullanıldığını ifade eder. Türkçenin ses yapısından yola çıkarak aynı kelimede "k" ve "ğ" ünsüzlerinin gelmediğini, kelimenin aslında "bahane" mânâsındaki "tildağ" olduğunu belirtir:

Okrayuku mundağ ok,

Munda azın tikdağ ok...

Onun (devrin) adeti öyle,

Başka bahaneleri var...

Fıtrat kelime etimolojisi ve anlam tedricini belirtirken "Dîvânu Lugâtî't-Türk"ün tüm ciltlerindeki kullanım yerlerine dikkat çeker.

Tekme çeçek ukuldi,

Bokaklanub büküldi,

Toksın tokun tukuldi,

Yarğalimat yurkaşur.

Her bir çiçek toplandı,

Muğcalanıb büküldüler,

Dört puçmaklı tugunlandı,

Bakin, şimdi açılmak için nasıl toplandılar.

Yarğalimat – yarmak fiili burada alakasız görünüyor. “Divan”ın 2.cilt 228.sayfasında bu dörtlük geçiyor. Orada “yarğalimat” yerine “yazılıp yine” denilmiştir ki, anlamı “açılıp yine” demektir. Buna göre bu kelimeyi de “yazğalimat” diye okunmalı”.¹¹⁸

Fitrat manzum parçalar üzerinde fikir belirtirken, bazen Kaşgarlı Mahmud’la de bahse girer.

<i>Kara tunuk kacursadım,</i>	Kara geceyi geçirmek,
<i>Ağır unı uçursadım,</i>	Ağır uykuyu kaçırmak istedim,
<i>Yatıkank kaçursadım,</i>	Yedi yıldızı kaç defa saydım,
<i>Sakış içre künüm tuğdı.</i> ¹¹⁹	Hayaller arasındayken gün doğdu kaldı.

- dörtlüğündeki “sakış” kelimesine Kaşgarlı Mahmud “saymak” diye anlam verir. Fitrat ise bu kelimenin “Dîvânu Lugâti’t-Türk”te “gecikmek” anlamındaki “sakımak” fiil şekli olduğunu gösterir, son mısraya “hayaller arasındayken gün doğuverdi” diye mânâ verir.

<i>Izu berib buşuttım,</i>	Serbest bıraksam da zorladım biraz,
<i>Tavar, yuluğ naşuttım,</i>	Kan diyeti diye verdiği şey,
<i>Aren assın aşuttım,</i>	Malını taşıttırdım, batırların aybını örttüm,
<i>Yukın barca özi cığdı</i>	Tüm yükünü yığdı, kimse yardım etmedi.

dörtlüğünün 3. mısrası Kaşgarlı Mahmud tarafından “Baturların ayıbını yaşuttırdım/gizledim” şeklinde nesrî beyan edilir. Fakat Fitrat “as” sözcüğü “Dîvânu Lugâti’t-Türk”ün 1.ciltinin 39-76.sayfalarında “ölaksa” anlamında geldiğini ileri sürer, Kaşgarlı Mahmud’ın kastettiği “utanç/kötülük” mânâsını yanlış bulup, “aşuttım” kelimesini “aşatdım” şeklinde okuyup, mısrayı “savaşta ölen bahadırların cesetlerini yedirdim” diye tercüme eder.¹²⁰ Fitrat eserinde bu şekilde 700’den fazla sözcüğü izah ederek incelemiştir.

“En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri” eserinin 3.kısımında izahlanması gereken kelimeler için sözlük vermiş, 130’a yakın kelimeyi açıklamıştır. Sözlük kısmındaki kelimelerin etimolojisini incelerken, anlam tedricine dikkat ederek “Dîvânu Lugâti’t-Türk”, “Kutadgu Bilig”, “Atabet ul-hakayık”, “Mukaddimet ul-edep”, 18.yy.da yazılan “Esmail Ağa seyahatnamesi” gibi eserler, “Abuşka”, “Lügat-ı Çağatay” sözlüklerindeki versiyonlarını da tahlile celbeder. Örneğin, “*asiz – bizim bugün kullandığımız “esiz” kelimemizdir. “Dîvânu Lugâti’t-Türk”e göre “kötü” demektir. “Kutadgu Bilig”, “Atabet ul-hakayık”ta da her zaman “ıdgü” kelimesinin zıddı olarak kullanılmıştır*”.¹²¹

Fitrat sözlüğün bir yerinde “ukrimek” kelimesini açıklarken, onun Çağatayca şekli “ukurmek” olup, “hareket ettirmek” anlamını verdiğini Emirî’nin meşhur beytiyle örnekendirir:

Leb ukur tekellümge zülfünü perişan kıl,
*Kand kıymetin sindir, narhi enber arzan kıl.*¹²²

Beytin anlamına göre burada “dudak konuşmak için harekete geçer”.

Fitrat sözlükle ilgili bazen Necip Asım beyle münakaşaya girer. Necip beyin yayına hazırladığı “Atabat ul-hakayık” neşrinden tatmin olmadığını, metnin okunmasında ve açıklamalarında hataların olduğunu belirtir. Örneğin, “ayık” kelimesine Necipbey “eylemek, kılmak” diye anlam verir. Fitrat ise bu kelimenin ana kökünün “eymek” olup, “söylemek” anlamını verdiğini deliliyle ifade eder.¹²³

Fitrat “Alp Ertonga” mersiyesinden bahsederken de kendi görüşlerini ileri sürer. Fuad Köprülü ile “Alp Ertonga” mersiyesi konusunda tartışmaya girer. Köprülü “Türk edebiyatının menşei” makalesinde Alp Ertonga mersiyesini anlam açısından dört mersiye ayırmıştır. Fitrat ise bu dört mersiyede aslında iki mersiye olduğunu, ikisinin Alp Ertonga dörtlükleri, diğer iki mersiye ise yeni bir adın verilmesi gerektiğini iddia eder.

Köprülü “Dîvânu Lugâti’t-Türk”de “Alp Ertonga” mersiyesinin 12 parçadan oluştuğunu belirtir. Fitrat ise bu fikre katılmaz, mersiye on parça olduğunu, geri kalan iki parçanın ise vezin, kafiye ve konu açısından başka başka olup, eklememize imkansız der.¹²⁴ Fikrini delillemek amacıyla aşağıdaki dörtlüğü örnek getirir:

<i>Yügürdi kaval at,</i>	Güzel at koşmaya başladı,
--------------------------	---------------------------

¹¹⁸ Fitrat, En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri. (yay.haz. A.Hamrayeva) Taşkent, 2008, s. 28.

¹¹⁹ Fitrat, a.g.e., s.44.

¹²⁰ Fitrat, a.g.e., s.48.

¹²¹ Fitrat, a.g.e., s.101.

¹²² Fitrat, a.g.e., s.103.

¹²³ Fitrat, a.g.e., s.103.

¹²⁴ Fitrat, a.g.e., s.32.

*Çakıldı kızıl ot,
Küyürdü arut ot,
Saçrab aning ortanu.*

Toynaklarından sıçrayan,
Kırmızı alevler,
Etraftaki kuru otları yaktı.

Fıtrat “Alp Ertonga” mersiyesi için müstakil bir eser diye yaklaşımda bulunur, Alp Ertonga şahsına ilgi duyar, “Alp Ertonga” kelimesinin anlamını verir, mersiye'nin yazılma sebebini açıklar.

Daha sonraki yıllarda “Divan”daki manzum parçalar İ.Stebleva tarafından araştırılmış, B.Atalay tercümesi ve S.Mutallibov neşrine istinaden manzum parçalar incelenmiştir¹²⁵. Günümüzde Kaşgarlı Mahmud’un “Dîvânü Lugâtî’t-Türk” eserinin Özbekçede neşirleri yapılmıştır. Bunlar A.Rustemov, H.Baltabayev, B.İsabekov¹²⁶ ve K.Sadikov¹²⁷ neşirleri olup, S.Mutallibov’un tercümesine istinaden neşre hazırlanmıştır. Türkoloji araştırmaları için önemli kaynak olması açısından Kaşgarlı Mahmud eseriyle ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Kaynakça

- Abdurahmonov A. Turkiy adabiyotning qadimgi davri. – T.: Yangi asr avlodi, 2005. – 375 b.
- Atalay B. Divanu lugatit turk tercimesi. 1-3 cild. Ankara/ 1939-1941.
- Atalay B. Divanü Lügat-it-Türk ve Tercümesi üzerine Notlar / Kaşgarlı Mahmud. Divanü Lügat-it-Türk (çeviri). Çeviren: Besim Atalay. 5.Baskı. Cild I. – Ankara, 2006.
- Brokelmann.C. Mahmud al-Kasghari uber lie Sprachen un die Stamme der Turlen in X1 Jahrh (Korosi Csama – Archivum.) 1921, s.29, 37-39.
- “Divanu lugat” sözleri üçün fehrisť. ÖzRFAŞİ Yazmalar fonu. № 5046/I.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk. 3 ciltlik (tercüme ve yayın S.Mutallibov). Taşkent: Özbekistan FA neşriyatı, 1960, 1961, 1963. S.987.
- Kaşgarlı Mahmud: Kitab-ı Divan u lügat et-türk (önsöz) İstanbul, 1933 (arap yazısıyla). 425 s.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk. İstanbul, C.I-II, 1914; III.C., 1916. ÖzRFAŞİ Yazmalar fonu, no 5201-3, 5206-3, 5204-5, 5206-8, 8999, 9000.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk. İstanbul, H. 1333. ÖzRFAŞİ Yazmalar fonu, no 20927.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk. İstanbul, H. 1335. ÖzRFAŞİ Yazmalar fonu, no 20928.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk. C.1-3 (yay.haz. A.Rustamov, H.Boltabayev, B.İsabekov) Taşkent: MUMTOZ SO‘Z, 2016. 442 s.
- Kaşgarlı Mahmud M. Divan u lügat et-türk (yay.haz. K.Sadikov). Taşkent: G.Gulam neşriyatı, 2017. 483 s.
- Köprülü F. Türk edebiyatının menşei // Milli tetebbular mecmuası. C.2, sy.4.
- Radloff W. Phonetik der nordichen turk sprehen/ Leipzig. -1882. – Pp. 8–19.
- Стеблева И.В. Развитие тюркских поэтических форм XI века. – М., 1971.
- Fazilov E. Kaşgarlı Mahmut’un «Divanü Lugat-it-Türk» eserinin Almanca, Türkçe, Özbekçe, Uygurca, İngilizce, Farsça, Kazakça, Çince, Azarice ve Rusça Tercümelerinin Karşılaştırmalı Üzerinde / Turcologica III. – Taşkent: Vektor-Press, 2010. C.417-421.
- Fıtrat. En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri. Taşkent-Semerkand 1927. // Fıtrat. En Eski Türk Edebiyatı Nümüneleri. (yay.haz. A.Hamrayeva) Taşkent, 2008. 193 s.
- Fıtrat. Özbek edebiyatı nümüneleri. C.1. Taşkent-Semerkand: Öznaşr, 1928 // Fıtrat. Özbek edebiyatı nümüneleri. C.1 (yay.haz A.Hamrayeva) Taşkent, 2013. 291 s.
- Hudayberdiyev C. “Divan u lügat et-türk”: bulunması, tercümeleri ve incelenmesi // Türkoloji Meseleleri. S.1, 2007.

¹²⁵ Стеблева И.В. Развитие тюркских поэтических форм XI века. – М., 1971.

¹²⁶ Kaşgarlı Mahmud. Divan u lügat et-türk. C.1-3. Yay.haz. A.Rustamov, H.Boltabayev, B.İsabekov. Taşkent: MUMTOZ SO‘Z, 2016.

¹²⁷ Kaşgarlı Mahmud. Divan u lügat et-türk (yay.haz.K.Sadikov) Taşkent: G.Gulam neşriyatı, 2017.

KATILAN KURUMLARIN LOGOLARI

**ALTAY TOPLULUKLARI
DİL VE KÜLTÜRLERİ**
UYGULAMA VE ARASTIRMA MERKEZİ

SEMPOZYUMDAN KARELER

Yazılışının 950. Yılında Uluslararası
Dîvânü Lugâti't - Türk
ve Türk Dünyası
SEMPOZYUMU

4-5-6 ARALIK 2024

Saat: **10.00** (Yüz Yüze – Çevrim içi)

Yer: **PAÜ Prof. Dr. Hüseyin Yılmaz Kongre ve Kültür Merkezi**

